

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

NR
46

AGENCJA
RYNKU ROLNEGO

MINISTERSTWO ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

RYNEK MIĘSA

stan i perspektywy

P Ó Ł R O C Z N I K

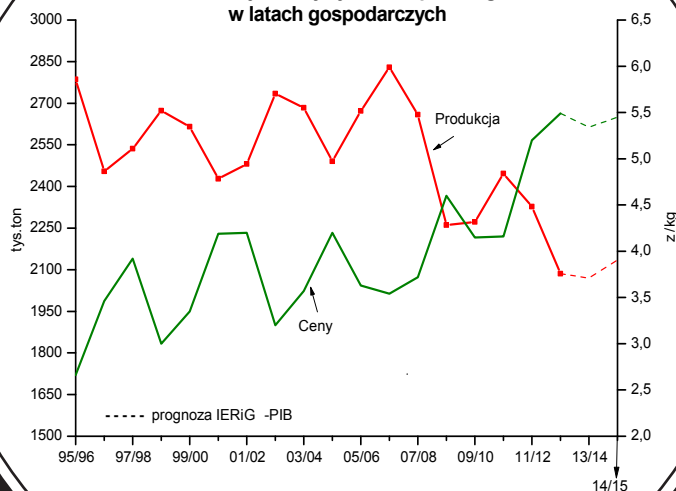
CZASOPISMO UKAZUJE SIĘ OD 1991 ROKU

ISSN 1231-2576

ANALIZY RYNKOWE

Redaktor naczelny
Jadwiga Seremak-Bulge

Produkcja i ceny jowca wieprzowego
w latach gospodarczych

CZERWIEC 2014

RADA PROGRAMOWA ROLNICZYCH ANALIZ EKONOMICZNYCH:

Maria Zwolińska (przewodnicząca)
Stanisław Stańko (wiceprzewodniczący)
Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny)
Piotr Szajner (sekretarz redakcji)
Tadeusz Chrościcki
Bogumiła Kasperowicz
Krystyna Świetlik
Iwona Szczepaniak
Marzena Trajer
Barbara Domaszewicz

KOMITET REDAKCYJNY:

Maria Zwolińska, Andrzej Kowalski, Jadwiga Seremak-Bulge, Piotr Szajner, Marzena Trajer,
Ewa Machowina

REDAKTOR RYNKU MIĘSA:

Danuta Zawadzka

Czasopismo przygotowano w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB
Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
Kierownik Zakładu – Piotr Szajner
SKŁAD I DRUK: Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB
NAKŁAD: 1395 egz. Ark. wyd. 6,17

Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych prosimy o podanie źródła

Spis treści

Reasumpcja	3
Summary	4
I. Uwarunkowania makroekonomiczne <i>mgr Tadeusz Chrościcki</i>	6
II. Aktualny i przewidywany stan rynku wieprzowiny <i>prof. dr hab. Jan Małkowski, mgr Danuta Zawadzka, dr Dorota Pasińska</i>	7
III. Aktualny i przewidywany stan rynku wołowiny <i>prof. dr hab. Jan Małkowski, mgr Danuta Zawadzka, dr Dorota Pasińska</i>	23
IV. Aktualny i przewidywany stan rynku baraniny <i>mgr Danuta Zawadzka</i>	37
V. Działania ARR na rynku mięsa <i>mgr inż. Jolanta Kossakowska</i>	41
VI. Przetwórstwo mięsa <i>prof. dr hab. Roman Urban</i>	43
VII. Ceny detaliczne i spożycie mięsa <i>dr hab. Krystyna Świetlik, prof. nadzw. IERiGŻ-PIB</i>	47
Aneks	54

Produkcja trzech podstawowych rodzajów żywności w wadze bitej ciepłej (bez podrobów) wyniosła w 2013 roku 3 639 tys. ton i była o 1% mniejsza niż w 2012 roku. Złożyło się na to kolejne głębokie (o 7%) załamanie produkcji wieprzowiny oraz około 5% wzrost produkcji drobiu, który w znacznej części zniwelował skutki tego załamania. W 2013 roku produkcja wieprzowiny wyniosła 1 606 tys. ton, a drobiu 1 660 tys. ton. Produkcja wołowiny wyniosła w 2013 roku 373 tys. ton i była o 1% większa niż przed rokiem.

Zmiany w produkcji mięsa znalazły odzwierciedlenie w obrotach handlu zagranicznego i w spożyciu. Dynamiczny rozwój produkcji drobiu powoduje systematyczny wzrost dodatniego salda obrotów handlu zagranicznego trzema rodzajami żywności i mięsa. W 2013 roku wyniosło ono 766 tys. ton, wobec 684 tys. ton w 2012 roku. Dodatnie saldo handlu zagranicznego wołowiną zwiększyło się z 292 tys. ton w 2012 roku do 296 tys. ton. Pomimo dużego spadku produkcji wieprzowiny ujemne saldo handlu zagranicznego wieprzowiną zmniejszyło się ze 163 tys. ton w 2012 roku do 133 tys. ton, co wynikało z większego wzrostu eksportu niż importu.

Od przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, ceny skupu trzody w Polsce w coraz większym stopniu zależą od cen w UE-28 oraz kursu złotego względem euro. W 2013 roku przeciętna cena skupu trzody wyniosła 5,39 zł/kg i była taka sama jak przed rokiem (5,40 zł/kg). Ceny detaliczne wzrosły w skali roku o 0,8%. Ich relatywnie mały wzrost wynikał z odniesienia do już wysokich cen z 2012 roku, w którym wzrosły one w skali roku o 8,4%. W rezultacie wzrostu i tak już wysokich cen wieprzowiny, jej spożycie zmniejszyło się o kolejne 3,7 kg/osobę (z 39,2 kg/osobę w 2012 roku do 35,5 kg/osobę). Obniżyło się także i tak niskie spożycie wołowiny, które w 2013 roku wyniosło 1,5 kg/osobę. Spadek spożycia wołowiny wynikał ze wzrostu jej cen. W 2013 roku w porównaniu z rokiem poprzednim, ceny detaliczne wołowiny

wzrosły o 2,3%. Spadek spożycia mięsa czerwonego został częściowo zrekomensowany wzrostem spożycia drobiu o 1,2 kg/osobę (z 26,1 kg/osobę do 27,3 kg/osobę), którego ceny w skali roku nie uległy zmianie. Drobń relatywnie potaniał w stosunku do wieprzowiny, a zwłaszcza w stosunku do wołowiny. Spadek spożycia wieprzowiny odcisnął piętno na spadku ogólnego spożycia mięsa (łącznie z podrobami), które zmniejszyło się w porównaniu z 2012 rokiem o 0,9 kg/osobę i wyniosło 68,1 kg/osobę.

Sezon 2013/14 charakteryzował się dwoma podstawowymi zjawiskami, a mianowicie spadkiem cen zbóż i pasz po żniwach 2013 roku oraz spadkiem cen trzody w I półroczu 2014 roku. W II półroczu 2013 roku przeciętna targowiskowa cena żyta była o 14% niższa niż przed rokiem, a jęczmienia o 5%. Relacja cen trzoda:żyto ukształtowała się na średnim poziomie 1:8,4, a relacja cen trzoda:jęczmień 1:6,9, wobec odpowiednio 1:7 i 1:6,5 w II półroczu 2012 roku. Takie relacje, pomimo że odbiegały od relacji granicznych warunkujących wzrost pogłowia, okazały się wystarczające dla 2,3% wzrostu pogłowia wykazanego w marcu 2014 roku (11 186 tys. sztuk).

W I półroczu 2014 roku przeciętne ceny trzody i jęczmienia obniżyły się o około 6%, cena żyta o 14%, cena mieszanki o 7%, a koncentratu o 1%. Najgłębszy spadek cen trzody miał miejsce w I kwartale. Wówczas wszystkie podstawowe relacje wyrażające opłacalność chowu powróciły do stanu sprzed roku. W II kwartale ceny trzody rosły z miesiąca na miesiąc, poprawiając nastroje producentów. Ocenia się więc, że w lipcu 2014 roku pogłowiu trzody może wynieść około 11 350 tys. sztuk, a w listopadzie około 11 300 tys. i być większe niż rok wcześniej odpowiednio o 2% i 3%.

W wyniku zmiany tendencji rozwoju pogłowia trzody, w końcu 2014 roku zmianie tendencji ulegnie też produkcja.

Ocenia się, że może ona wynieść 1638 tys. ton i być o około 2% większa niż w 2013 roku, w tym w I półroczu o 1%, a w II półroczu o 3%.

W I kwartale 2014 roku, przeciętna cena skupu trzody wyniosła 4,80 zł/kg i była o 8% niższa niż rok wcześniej. O jej wysokości zadecydowało nałożone z końcem stycznia embargo rosyjskie na zakup wieprzowiny z Polski i innych krajów unijnych. W następnych miesiącach sytuacja sukcesywnie się poprawiała. W kwietniu przeciętna cena skupu trzody wynosząca 5,02 zł/kg była już tylko o 5% niższa niż przed rokiem, a w maju (5,10 zł/kg) o około 1%. Było to konsekwencją zmniejszenia rocznej stopy spadku cen trzody na rynku unijnym w wyniku poprawy sytuacji w eksporcie wieprzowiny do krajów trzecich w skali Unii Europejskiej.

Ceny detaliczne wieprzowiny w I kwartale 2014 roku były o 0,8% niższe niż w analogicznym okresie 2013 roku, ale w kwietniu o 4,3% niższe niż w grudniu 2013 roku. Pomimo niewielkich zmian produkcji, eksport prawdopodobnie zmniejszy się o około 15% ze względu na rosyjskie embargo. Obniży się też prawdopodobnie także import (o około 6%), zwłaszcza trzody żywej, która w znacznej części służyła eksportowi. Ocenia się, że ze względu na spadek eksportu i cen detalicznych wieprzowiny, jej spożycie może w 2014 roku zwiększyć się o około 1 kg/osobę tj. do około 37 kg/osobę.

W ostatnich kilkunastu latach pogłowiu bydła charakteryzuje się stagnacją, której główną przyczyną jest systematyczna redukcja pogłowia krów. Pogłowiu bydła pozostałego rośnie w zmiennym tempie rekompensując spadek pogłowia krów. W grudniu 2013 roku pogłowiu bydła wyniosło 5 596 tys. sztuk i było o 1,4% większe niż przed rokiem. Pogłowiu krów było mniejsze o 1,1%, a bydła pozostałego większe o 3,3%. Wzrost cen skupu mleka (w 2013 roku przeciętna

cena była o 13% wyższa niż w 2012 roku) zmniejszył redukcję pogłowia krów, ale spadek cen skupu bydła (w skali roku o 3,1%), a zwłaszcza jeszcze głębszy spadek cen młodego bydła rzeźnego (w skali roku o 5,7%) osłabił wzrost pogłowia bydła w wieku od 1 do 2 lat, które w grudniu 2012 roku było liczniejsze niż rok wcześniej o 5,4%. Ocenia się, że w czerwcu 2014 roku pogłowia bydła może wynieść 5,6 mln sztuk. Oznacza to stan zbliżony do stanu sprzed roku. Można przypuszczać, że niewielki spadek pogłowia krów zostanie zrekompensowany równie niewielkim wzrostem pogłowia bydła pozostałego.

W 2014 roku spodziewać się można około 2% wzrostu produkcji wołowiny, na co wskazuje struktura pogłowia. Nadwyżka prawdopodobnie będzie przedmiotem eksportu, gdyż spożycie wewnętrzne nie ulegnie zmianie.

W grudniu 2013 roku pogłowia owiec w Polsce wyniosło 223,1 tys. sztuk, w tym maciorek owczych 142,3 tys. sztuk. W skali roku całkowite pogłowia owiec zwiększyło się o 2,1%, a maciorek owczych o 5,7%. Wzrost pogłowia maciorek wskazuje, że w czerwcu 2014 roku całkowite pogłowia owiec może być takie samo jak w czerwcu 2013 roku i wynieść około 250 tys. sztuk.

W przetwórstwie mięsnym obserwuje się ostatnio (w 2013 i 2014 roku) względną stabilizację. W tym okresie ma miejsce niewielkie ożywienie w produkcji, szczególnie w dużych i średnich firmach przemysłowych, niewielkie zwwyżki cen przetwórcy, wartości obrotów i wyników finansowych sektora. Nastąpiło przyspieszenie zmian strukturalnych, polegających na wzmocnieniu pozycji rynkowej dużych i średnich przedsiębiorstw i grup kapitałowych. Stan finansowy całego sektora i większości firm jest stabilny i bezpieczny. Taka sytuacja przetwórstwa mięsnego powinna się utrzymać także w następnych miesiącach.

SUMMARY

In 2013, the production of three basic types of livestock in hot carcass weight (giblets excluded) amounted to 3,639 thousand tons and was by 1% lower than in 2012. This contributed to another significant slump in pork production (by 7%), and ca. 5% increase in poultry production which largely levelled the effects of decrease. In 2013, production of pork amounted to 1,606 thousand tons, and of poultry – 1,660 thousand tons. In 2013, the production of beef amounted to 373 thousand tons and was by 1% higher than the year before.

Changes in meat production were reflected in foreign trade and consumption. The dynamic development of poultry production causes a systematic growth of the positive balance of foreign trade in three types of livestock and meat. In 2013, it reached the level of 766 thousand tons against 684 thousand tons in 2012. The positive balance of foreign trade in beef increased from 292 thousand tons in 2012 to 296 thousand tons. Despite the considerable decrease in the production of pork, the negative balance of foreign trade in pork decreased from 163 thousand tons in 2012 to 133 thousand tons, which followed from a greater increase in exports than in imports.

As of Poland's accession to the European Union, the prices of pigs in Poland are increasingly dependent on the prices in the EU-28, and the exchange rate of zloty against euro. In 2013, the average buying-in price of pigs amounted to 5.39 PLN/kg and was the same as the year before (5.40 PLN/kg). The retail prices increased by 0.8% for the whole year. Their relatively low increase resulted from their reference to the already high prices of 2012, when they increased by 8.4% for the whole year. As a result of growth in the previously high prices of pork, its consumption decreased by further 3.7 kg per capita (from 39.2 kg per capita in 2012 to 35.5 kg per capita). Also the already low consumption of beef dropped. In 2013, it amounted to 1.5 kg per capita against 1.6 kg per capita in 2012 and 2.1 kg per capita in 2011. The decrease in the consumption of beef followed from increase in its prices. In 2013, as compared to the last year retail prices of beef, it increased by 2.3%. The decrease in the consumption of red meat was partly offset by the increase in the consumption of poultry by 1.6 kg per capita (from 26.1 kg per capita to 27.3 kg per capita); the prices of poultry remained the same for the whole year. As a result, poultry became relatively

cheaper compared to pork, and especially beef. A drop in the consumption of beef seriously affected the decrease in the overall consumption of meat (giblets included) that decreased by 0.9 kg per capita against 2012 and amounted to 68.1 kg per capita.

The 2013/14 season was characterised by two basic phenomena, namely: a decrease in the prices of cereals and feedingstuff after 2013 harvest, and a drop in the prices of pigs in the first half of 2014. In the second half of 2013, the average retail market price of rye was by 14% lower than the year before, and barley – by 5%. Pig:rye price ratio was formed at an average level of 1:8.4, and the pig:barley price ratio – 1:6.9, against 1:7 and 1:6.5, respectively, in the second half of 2012. Such ratios, despite deviating from the cut-off ratios which give growth of livestock, proved sufficient to achieve 2.3% livestock growth noted in March 2014 (11,186 thousand heads).

In the first half of 2014 the average pig and barley prices decreased by ca. 6%, barley prices – by 14%, and the prices of mix – by 7%, and concentrate – by 1%. The most severe drop in the pig prices occurred in the first quarter

of the year. Then all basic ratios expressed in breeding profitability returned to the levels recorded the year before. In the second quarter, the pig prices increased month-on-month improving the producers' mood. It is estimated, therefore, that in July 2014 the pig livestock may amount to ca. 11,350 thousand pigs, and in November to ca. 11,300 thousand which will be by 2% and 3%, respectively, higher than the year before.

As a result of a change in the development trend of pig livestock, production will also change by the end of 2014. It is estimated that it may amount to 1,638 thousand tons which will be by ca. 2% higher than in 2013, including in the first half of the year – by 1% and in the second half – by 3%.

In the first quarter of 2014, the average buying-in price of pigs amounted to 4.80 PLN/kg and was by 8% lower than the year before. The Russian embargo imposed, from the end of January, on the purchase of pork from Poland and other EU countries has determined its low level. In subsequent months the situation gradually improved. In April, the average buying-in price of pigs amounting to 5.02 PLN/kg was already by only 5% lower than the year before, and in May (5.10 PLN/kg) by – ca. 1%. This resulted from decreasing the annual rate of pig price decrease on the EU market, which was caused by improvement of pig exports to third countries across the European Union.

Retail prices of pork in the first quarter of 2014 were by 0.8% lower than in a parallel period in 2013, but in April they were by 4.3% lower than in December 2013. Despite small changes in production, export will probably decrease by ca. 15% given the Russian embargo. Import will probably also decrease (by ca. 6%), in particular import of live pigs which was largely used for exports. It is estimated that given a drop in exports and retail prices of pork in 2014, its consumption may increase by ca. 1 kg per capita, i.e. to ca. 37 kg per capita.

Over the recent dozen years or so, the cattle livestock has been stagnating, mainly due to the regular reduction of the cow livestock. The livestock of other cattle has been growing at a varied pace, offsetting the decrease in the cow livestock. In December 2013, cattle livestock amounted to 5,596 thousand heads and was by 1.4% greater than the year before. The cow livestock was by 1.1% smaller, while the livestock of other cattle increased by 3.3%. Increase in the milk buying-in prices (in 2013 the average price was by 13% higher than in 2012) decreased the reduction of cow livestock, but a drop in cattle buying-in prices (annually by 3.1%), and in particular, even greater decrease in the prices of young cattle for slaughter (annually by 5.7%) weakened the increase in cattle livestock aged 1-2 years, which in December 2012 was greater than the year before by 5.4%. It is estimated that in June 2014, the cattle livestock may total 5,600 thousand heads. This means

a situation similar to that noted the year before. It may be assumed that the slight decrease in the cow livestock will be offset by equally slight increase in the livestock of other cattle.

In 2014, one may expect ca. 2% increase in beef production, as demonstrated by the structure of the livestock. The surplus will probably be exported, as domestic consumption will not change.

In December 2013, sheep livestock in Poland amounted to 223.1 thousand heads, including 142.3 thousand ewes. Over the whole year, the overall livestock of sheep increased by 2.1%, while for ewes – by 5.7%. The increase in the livestock of ewes indicates that in June 2014 the total sheep livestock may be the same as in June 2013, and amount to ca. 250 thousand heads.

Recently (in 2013 and 2014), meat processing sector demonstrates a relative stabilisation. Over that period, production showed some signs of slight recovery, especially as regards large and medium-sized industrial companies, slight increase in the prices of processors, value of trade and financial performance of the sector. Structural changes, consisting in strengthening the market position of large and medium-sized enterprises and capital groups, accelerated. The financial situation of the whole sector and most of companies is stable and safe. Such situation of meat processing should continue also in subsequent months.

WARUNKI PRENUMERATY

Prenumerata realizowana przez Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB.

Zamówienia na prenumeratę w wersji papierowej i na e-wydania można składać bezpośrednio na stronie <http://ierigz.waw.pl/publikacje>.

Ewentualne pytania prosimy kierować na adres e-mail: dw@ierigz.waw.pl lub kontaktując się telefonicznie – Barbara Walkiewicz, tel.: 22 50 54 685 lub faks: 22 50 54 636 w godzinach 8:00-16:00.

Prenumeratę i sprzedaż pojedynczych egzemplarzy prowadzi Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB, 00-002 Warszawa, ul. Świętokrzyska 20 (wejście od ul. Szkolnej 2/4) pokój numer 3.

Prenumerata roczna 2 egz. w 2014 r.:

– wersja papierowa/wersja elektroniczna – 42 zł.

Zamówienia na prenumeratę wraz z dowodem wpłaty prosimy przesyłać na adres:

- Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy, Dział Wydawnictw, ul. Świętokrzyska 20
- e-mail: dw@ierigz.waw.pl

Przedpłaty na prenumeratę należy wpłacać na konto Instytutu:
PEKAO S.A. IV O/Warszawa nr 68 1240 1053 1111 0010 1493 6433

W tytule przelewu prosimy podać tytuł analizy i jej numer.

Druk i usługi poligraficzne dostosowane do Twoich potrzeb!

Wykorzystujemy nowoczesne systemy druku cyfrowego dające wierne odwzorowanie obrazu, pozwalające w krótkim czasie na druk czarno-białych i barwnych materiałów w najwyższej jakości.

W naszej ofercie znajdują Państwo **usługi drukarni** (wizytówki, ulotki, papiery firmowe, foldery, broszury, książki, gazetki reklamowe, plakaty, materiały szkoleniowe, nadruki na kopertach, widokówki, zaproszenia, identyfikatory, dyplomy, etykiety, naklejki) jak i cały wachlarz **usług introligatorskich**.

Zaproponujemy indywidualną wycenę i dobór najlepszej techniki wydruku, aby otrzymany finalny produkt cechował się najlepszą jakością i atrakcyjną ceną.

Zapraszamy do korzystania z naszych usług

Dział Wydawnictw
ul. Szkolna 2/4

tel. (22) 50 54 520, (22) 50 54 430
fax (22) 50 54 636, e-mail: dw@ierigz.waw.pl

Prenumerata Analizy (2 zeszyty) w 2014 roku wynosi 42 zł.
Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do Działu Wydawnictw Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego, ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa. Tel.: (22) 505-46-85, faks: 505-46-36
e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>